

FOR JEGERE OG SKYTTERE

VÅPENJOURNALEN

Nr. 1 - 1991 19. ÅRGANG Nr. 60

nyhet!

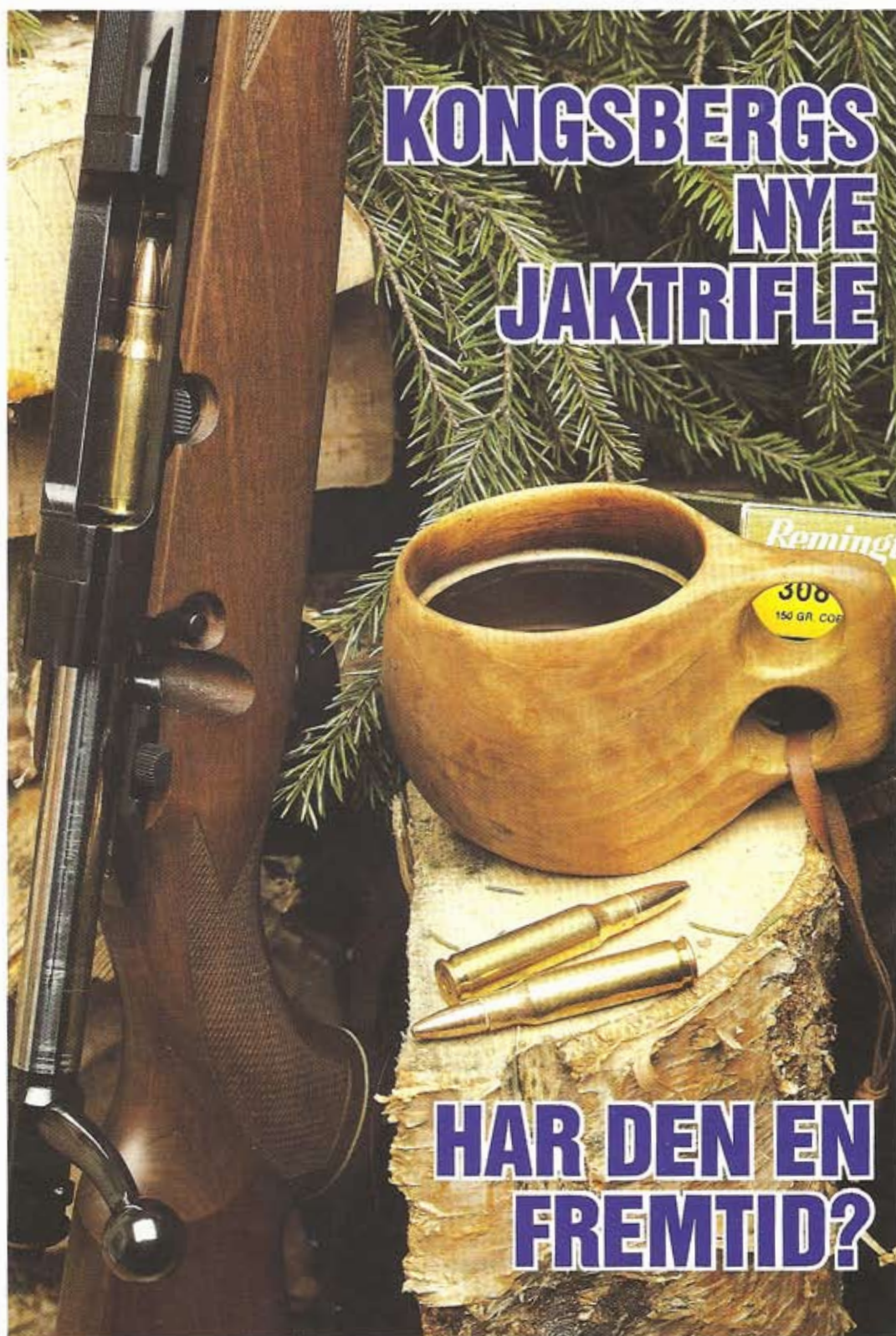
**KONGSBERGS
LAKELANDER**

**FORSØK MED 7,62 NATO
GIR TOPP PRESSION**

Krag - rifler i Boerkrigen

LAKELANDER

KONGSBERGS
NYE
JAKTRIFLE

HAR DEN EN
FREMTID?

LAKELANDER

Det er neimen ikke hver dag vi kan presentere et nytt norsk-produsert jaktvåpen, og hvis denne rapporten skulle virke noe overstrømmende begeistret får leseren ha meg unnskyldt. Jeg kan ikke la vær å bli litt ekstra entusiastisk når det dreier seg om noe nytt fra Kongsberg Geværfabrikk. Det er navnet fabrikkens nå lyder, og den er en del av Produksjonsdivisjonen ved NFT, Norsk Forsvarsteknologi.

Enkelte har sikkert lenge ant at noe har vært i gjære på Kongsberg, og NFT har da heller ikke lagt skjul på det, bl.a. ved en viss tilstedeværelse på messer og stevner. Men nå er det definitivt alvor: Lakelander riflene er i produksjon, og en del våpen i kalibrene 6,5x55, .308 og .30-06 er allerede på lager.

Flere kalibre

En interessant nyhet for de mer kaliberbevisste er at andre og mer eksotiske kalibre vil bli lagt til etter hvert; både .270 Winchester og 7x64 er allerede under forberedelse (bl.a. med tanke på det tyske og franske marked), og på den listen jeg har fått over fremtidige kalibre figurerer patroner som 9,3x62, .243 Win., 7 mm Rem. Mag., og .300 og .338 Win. Mag. Se heller ikke bort fra at .358 Norma Magnum kan komme seinere - jeg vet at Norma i Åmotfors har ivret for å få NFT til å lage våpen for sin yndlingspatron.

Videreutvikling

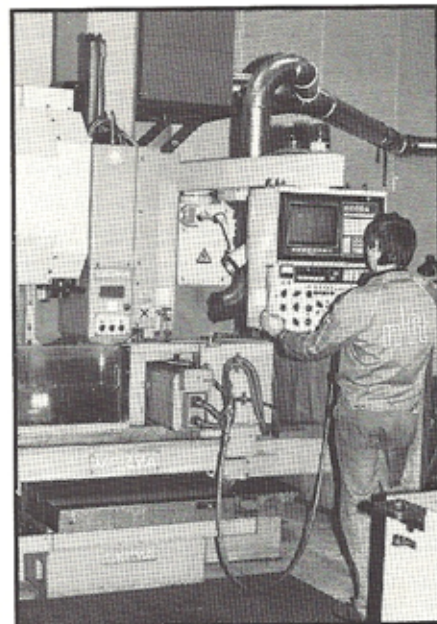
Et lite minus for NFT er at Lakelander-navnet dessverre er litt befengt med tidligere produsenters feilskjær. Så stor betydning håper jeg ikke dette har, for utbredelsen av gamle Lakelander våpen har aldri vært særlig stor, fordi salgsapparatet har vært beskjedent. Men de har hatt sin porsjon av klikk og feilfunksjonering, som en del uvitende sjeler sikkert automatisk

vil forbinde med den nye Lakelanderen. La det imidlertid være sagt med en gang: Kongsberg Lakelanderen, som jeg velger å kalle den, er et helt nytt våpen. Selvsagt har den i grove trekk det samme utseende og konstruksjon, men Kongsbergs folk har i samarbeid med opphavsmannen Lars Andersson foretatt en betydelig videreutvikling.

Det mest synlige resultatet er at Kongsberg-sluttstykket har tre massive låsklakker, mot originalens ni små knaster. Dette er avgjort mer tillitvekkende enn humbug-påfunn med en drøss låsklakker. (En svensk versjon, Varbergeren, har seks, men denne selges kun på det svenske og finske markedet; Kongsberg har resten av Europa samt USA. Jeg var på Varberg fabrikk for snart to år siden, men siden det den gang var uklarerhet angående patentrettigheter og markeder mellom dem og NFT, skrev jeg aldri noe om det. Men Varberg lager også et godt produkt, og jeg ble meget godt mottatt på fabrikkens.)

Det er også gjort modifikasjoner i slagmekanismen, og Kongsberg har laget et helt nytt avtrekk. Det har en vanlig sidesikring, men med tre posisjoner, slik at kammeret kan tømmes med sikringen i "halvstilling". Børsemakerne på Kongsberg har jo en viss ekspertise i avtrekks-konstruksjon; skarpskytteravtrekkene til KV har etter min erfaring vist seg bedre enn "danskeavtrekkene".

En annen synlig modifikasjon er at Kongsberg har frest ferdige montasjespor i låskassa, slik at det ikke er nødvendig med påskrudde klakker. Genialt nok passer sporet Weaver-ringer, med tverrgående låsespor og det hele, og det er en pålitelig og utbredt montasje. Feinschmeckere begynner vel nå å mumle om at Weaver-ringer er stygge og laget av aluminium, men fatt mot: Det lages stål-montasjer som passer Weaver-klakker av minst to produsenter, nemlig Burris og Tasco. For-

NFT har tatt i bruk de mest moderne maskiner i fremstillingen av Lakelanderen.

delen er ikke bare at man dermed har fire skruer mindre som kan løsne, men også at kompakte kikkertsikter kan monteres svært lavt på våpenet.

En annen modifikasjon som vel ikke er så innlysende uten videre, men som har store produksjonsmessige fordeler, er at NFT-versjonen har utboringen for sluttstykket sentrert i låskasse-emnet; den gamle Lakelanderen var tykkere i bunnen av kassa enn i toppen, hvilket var en klar ulempe produksjonsmessig, og ingen fordel teknisk sett.

Høy kvalitet

Det var egentlig meningen at Lakelanderen skulle kommet på markedet allerede for et år siden, men NFT støtte på tekniske problemer, og bestemte seg for å vente til de var helt sikre på at produktet holdt mål. En meget klok avgjørelse, etter min mening, for på NFT er man klar over at man ikke har råd til å slippe ut et mindre godt produkt. Da ville Lakelanderen være ferdig for godt. Svenske Carl Gustaf (ikke svenskekongen, men fabrikkens) har hatt sin porsjon

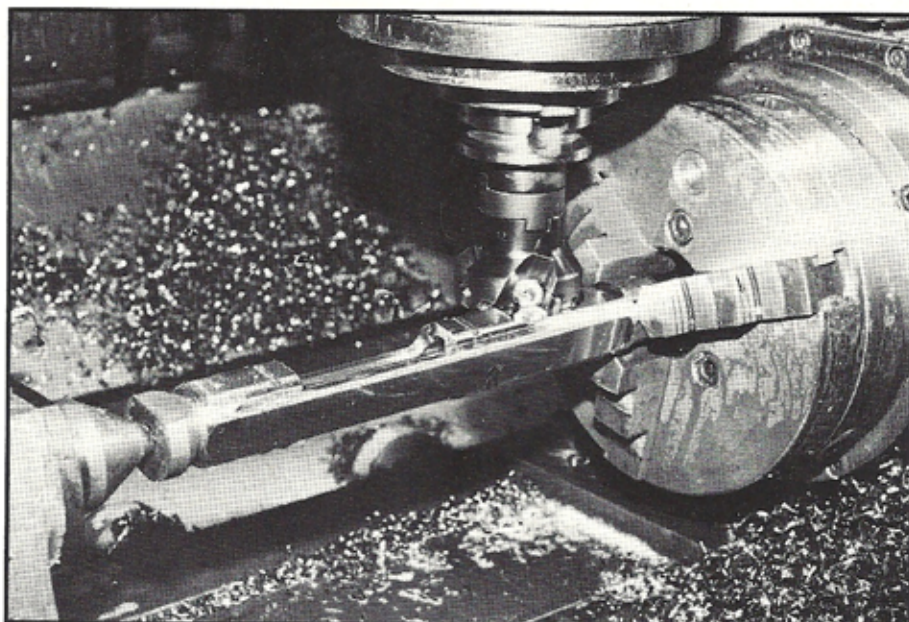
med pusteøvelser i forbindelse med CG 2000, og det har sikkert ikke vært noen fordel. Det er vel heller ikke noe å legge skjul på at dette antageligvis er siste sjanse for Geværfabrikken - svikter det nå er det kroken på døra for håndvåpenproduksjon på Kongsberg. Et moment som jeg syns d'herre i Forsyningskommandoen og DFS burde bli beskjemmet over å tenke på, uten at jeg skal forfølge det nærmere her.

Jeg har hatt anledning til å følge Lakelander-prosjektet på nært hold den siste tida, og jeg er oppriktig talt imponert over Kongsberg-produktet. Da snakker jeg først og fremst om kvalitet og finish på låskassen. Man har tatt i bruk moderne datastyrt maskineri i produksjonen, og låskassen er i sin helhet maskinert ut av et stålemne. Tilpasningen mellom kasse og sluttstykke er usedvanlig fin; sluttstykkegangen er en av de glatteste jeg har kjent.

Konstruksjon

Lars Anderssons patenterte Lakelander-konstruksjon er svært enkel, og sluttstykket er nokså forskjellig fra tradisjonelle konstruksjoner. Du ser det ikke sånn med en gang, men titt etter så savner du fort boltmuffa, eller rørstykket som mange børsemakere kaller det. Det som ser ut som ei muffe er en integrert del av sluttstykket, og roterer med dette. Oppspenningsflaten for "hanen", eller spennstykket, er frest ut i denne delen, og slagmekanismen holdes på plass av hevarmen. Et lite verktøy som følger med våpenet brukes til å spenne ned slagfjæra, og hevarmen kan deretter nappes rett ut av sluttstykket. Dermed kan slagmekanismen tas ut for puss. En elegant og enkel løsning, om enn utradisjonell. Boltstopperen virker også solid, og sluttstykket kan tas ut ved å presse inn en utstikkende knapp på høyre side.

Min øyeblikkelig reaksjon, etter å ha studert sluttstykket første gang, var

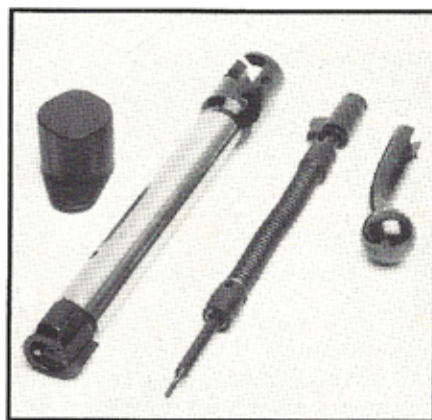
I den datastyrt maskinen freses låskassen ut av et rundt emne.

at det kanskje kunne gi utlekkende kruttgass fra en defekt patron muligheten til å strømme ut langs tennstempelet og mot skytteren, for "boltmuffa" er åpen bak. Etter å ha studert det nærmere vil jeg si at muligheten er mikroskopisk, for hevarmsrota har større diameter enn slagmekanismen, og burde sperre effektivt for bakoverstrømmende partikler, og dessuten er det to gassutslippshuller i sluttstykket som leder ned i magasinet, og ett på høyre side av låskassehalsen. Utvendig langs sluttstykket kan gassen neppe få gjort noen skade heller, for flensen på "boltmuffa" tetter effektivt mot en tilsvarende kant i låskassa. Det ser gjennomtenkt og tilforlatelig ut.

Hva så med resten av våpenet? Det jeg vil trekke fram først er magasinet, som i alle fall gir undertegnede assosiasjoner til Krag-Jørgensen geværet. Akkurat som på Kragen mates nemlig patronene fram i en halvsirkel, og har en fjærmekanisme plassert i høyre side av magasinet. Forskjellen er selvfølgelig at Lakelanderen mangler det digre lokket Kragen har på sida, og at magasinet er presset ut av plate og skrudd fast, i stedet for frest i ett stykke med låskassen. Det siste ville

jo vært bortimot selvmord ut fra et produksjonsmessig synspunkt i våre dager.

Magasinet tømmes ved å trykke på en knast i høyre side av utkasteråpningen, dermed spretter patronene ut, og fanges best opp ved å snu rifla over på sida og dekke utkasteråpningen med handa før du trykker på knappen. Kongsberg har valgt å rustbeskytte magasindelene ved å guleloksere dem, en detalj av verdi for den som slurver litt med vedlikeholdet.

Sluttstykket er enkelt å demontere, og består av få og enkle deler.

Sluttstykket har tre massive låsklacker, og er usedvanlig fint tilpasset i låskassen. Innmatningen av patroner fra magasinet minner litt om Kragen, og var meget glatt og funksjons-sikkert på vårt testvåpen. Knasten på høyre side av utkasteråpningen er en utløser for tømning av magasinet.

Stokken

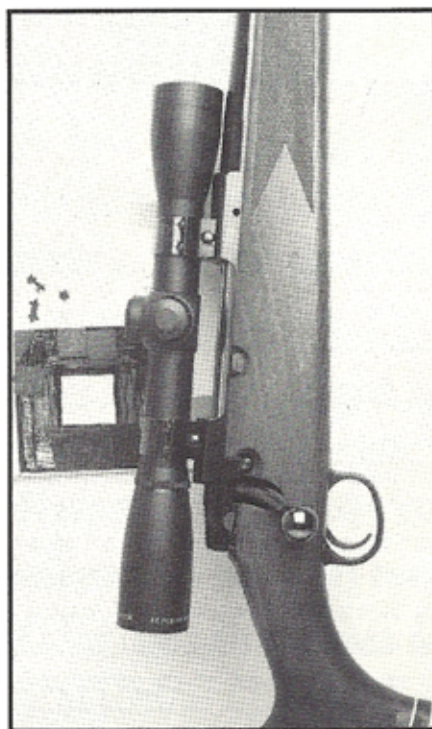
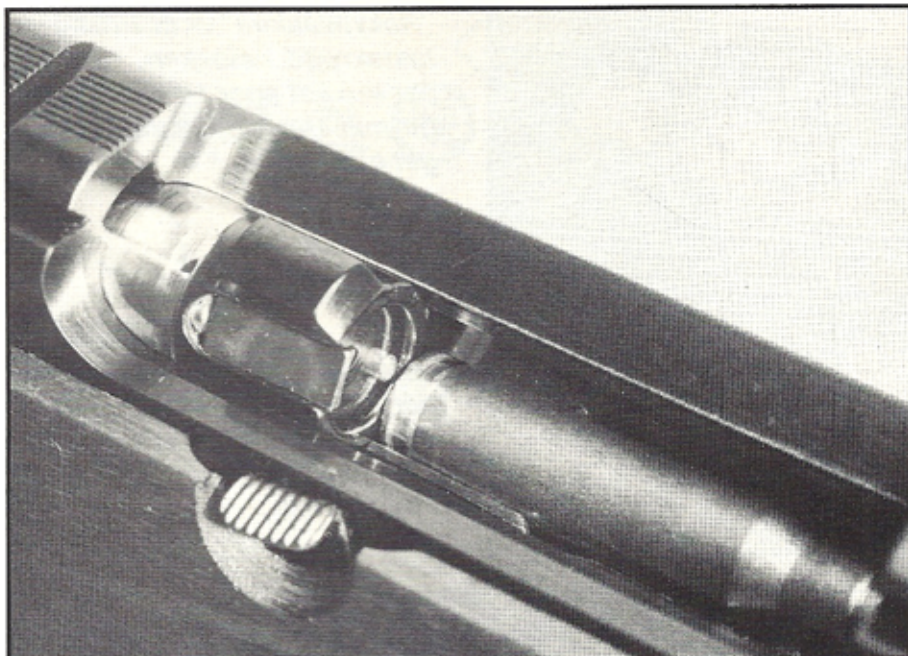
I sin standardversjon har Kongsberg beholdt den karakteristiske Lakelander-kolben, med sitt kantete skjefte og roll-over monte carlo. Finish og utfresning er av høy klasse, og skjefte er oljebehandlet. Lesere med mer utviklet estetisk sans lar seg sikkert berolige av at det er planer om et rett, såkalt klassisk, skjefte.

Men smaken er som kjent forskjellig, og det er rent praktisk sett ikke noe galt med den stokken standardversjonen har. Den vanlige jeger interesserer seg lite for estetiske spissfindigheter, og det er utvilsomt han som er den viktigste kunden.

En siste viktig detalj vil jeg ta med, nemlig Lakelanderens helt spesielle rekyklakk. Denne er ikke permanent festet til låskassa, men består av et "vinkeljern" skrudd fast i stokken, som griper inn i et spor i kassa. Fordelene er flere; både produksjonsmessig og praktisk.

Det viktigste er at det gir en teknisk sett bedre rekyloverføring til stokken, ved at det blir mer treverk bak rekylanslaget, og dermed får man større styrke på dette kritiske stedet. I kraftige kalibre er slikt viktig, vi kjenner vel alle til kolber som har sprukket etter forholdsvis få skudd med magnumpatroner.

Tre skjefteskruer holder låskassen på plass; den framre og kraftigste går gjennom "vinkeljernet", de to bakre går gjennom avtrekkerbøylen og inn i boltene som holder avtrekkshuset på plass. En noe uvanlig løsning, men det skulle gi en jevn og solid forbindelse mellom låskasse og skjefte.

Presisjonen var absolutt tilfredsstillende, her en femskudds serie med 9,7 g Nosler-kuler.

delse mellom låskasse og skjefte.

Avtrekkerbøylen er forøvrig i kunststoff, som jeg - i tilfelle noen rynker på nesa - vil fremholde i alle fall er bedre enn aluminium, som vel

hadde vært alternativet. "Plasten" er f.eks. svart tvers igjennom, i motsetning til aluminium som lett får stygge, blanke riper. Dessuten er kunststoff snillere mot langfingeren og avtrekkerfingeren i kulde.

Brukerfaringer

Jeg har hatt anledning til å prøve en Lakelander .308 siden begynnelsen av desember, mens det ennå var noen helger igjen av rådyrjakt. Dermed fikk jeg brukt våpenet under temmelig ufysiske værforhold med både snø, sludd og regn, som vi hadde vår rikelige del av på Østlandet før jul. Ved ett tilfelle satt jeg på post mens våt snø og sludd klistret seg til børsa; tinte litt, for så å fryse til et ispanser over hele låskassa. Likevel hadde jeg ingen problemer med hverken sikring eller ladegrep, og etter en del serier på skytebanen i kuldegradene nå etter jul har jeg kun hatt én klikk, som hadde sin årsak i ei ufullstendig innsatt beredningshette på hjemmeladd ammunisjon.

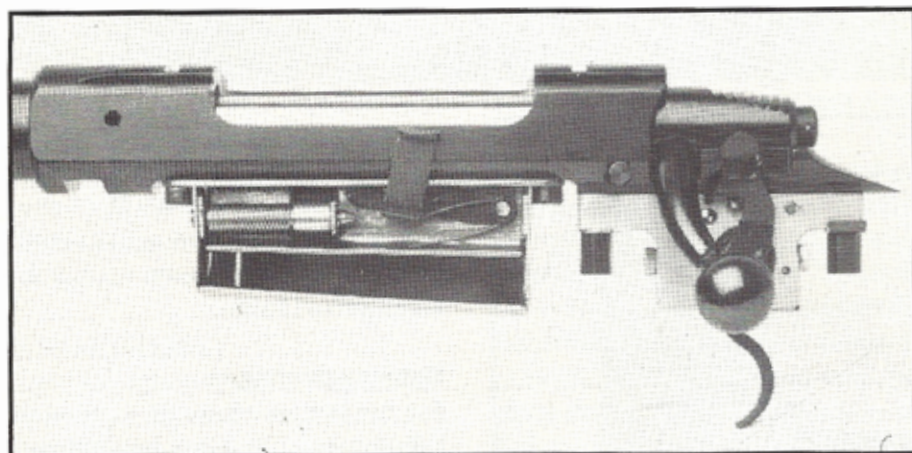
Funksjoneringen har vært glatt og uproblematisk, noe jeg ikke kan si om alle moderne våpen jeg har hatt mellom fingrene. Også Lakelanderen har omsluttet støtbunn, fjærbelastet ut-

"Rekyklakken" er et vinkeljern fastskrudd i stokken, som griper inn i et spor i låskassa. Det gir mer treverk bak rekylanslaget enn vanlig.

Låskassa er rund med flate sider. Tre skjefteskruer holder den på plass i stokken. Magasinet har tilbringer og -fjær festet i høyre side.

Sikringen har tre posisjoner, og sluttstykke-utløseren kan ses rett foran hevarmen. Legg merke til sporet i låskassetoppen, som passer Weaver-montasjer.

kaster og utdrager av den typen en finner på dusinvis av moderne rifler. Dermed er patronen i teorien henvist til å "danse" forholdsvis vilkårlig foran sluttstykket på veien inn i kammeret, i motsetning til Mauser M98 og Kragens "kontrollerte" mating, der utdragerkloa griper fatt i patronen så snart den kommer opp av magasinet. Men på Kongsberg-Lakelander'n var tydeligvis "geometrien" i orden, for selv den korte .308-patronen gled glatt og uhindret inn i kammeret, enten jeg tok raske eller langsomme ladegrep. Faktisk fikk jeg den som oftest til å mate tomhylser når jeg tok raske ladegrep! Jeg tror at det halvsirkelformede magasinet må ta noe av æren for det; her kommer patronen høyere opp og litt på venstre side i låskassen, og dermed blir innmating-

en mer direkte. Kongsberg må likevel ha gjort noen forandringer her også, for testvåpenet funksjonerte vesentlig bedre enn en original Lakelander jeg testet i 1987.

Presisjon

Jeg har spart det beste til slutt, kan man si, for presisjonen var usedvanlig god. Kongsberg har alltid hatt gode piper, og jeg har vært såpass sjåvinistisk at jeg ikke har brukt noe annet til konkurranseskyting de siste årene. Hvorfor i all verden skal man gå skoa av seg for å få tak i utenlandske piper når vi lager dem like bra eller bedre her hjemme? Nå er det riktig nok slik at Kongsberg i alle fall foreløpig er nødt til å bruke de utmerkede belgiske Delcour-pipene i mer eksotiske kalibre, men mitt .308 testvåpen hadde norsk pipe. Den ligger fritt i stokken, og jeg skjøt derfor 5-skudds serier, som er det vanlige på skytebanene. Med f.eks. Remington 11,6 g Corelokt ammunisjon satte rifla samlinger rundt 35 mm, som var representativt for fabrikkammunisjon med denne kulevekta. Med hjemmeladninger fikk jeg bl.a. utmerkede samlinger med Nosler 9,7 g Partition kuler; der satt fem skudd innenfor 22 mm. Og alt dette var med 4x kikkert i 4-5 kuldegrader - jeg skulle likt å finteste en Kongsberg Lakelander med tung pipe under sommerforhold med et kraftig kikkertsikte.

Modellutvalg og ønskedrømmer

På Kongsberg har man planer om tre hovedmodeller: Standard, Classic og Sporter. Noe mer er det neppe behov for, det blir sikkert mulighet til å kjøpe en Standard eller Classic med tung pipe i tillegg til Sporter-modellen, som blir mer av et spesialvåpen for elgbane og jaktfelt.

En kortløpet versjon av standard-

➡ Fortsettes side 43

Colt 1911 A1 (Colt prod.), Mauser 33/40 nummerlik, selges el. byttes i org. Luger prod. 1935-45.

Pedersen,
Tlf.: (061) 68 454 kveld.
Tlf.: (061) 72 055 dag.

Kjøpes: Krag skarpsk.gev. M1923, 1925 og 1930.
Tlf.: (04) 79 72 92.

Kjøpes: messinghylser el. patroner i kal. 24, evt. byttes i ditto kal. 12 el. patr. i 8x58RD.
Tlf.: (036) 70 206.

Kjøpes: enkel ladepresse til .308W.
Andreas Mørland,
Tlf.: (02) 77 67 97.

Selges: Sako Vixen .222Rem. m/helstokk, 4x32 Redfield, noe ammo, Colt SAA 4 3/4" .45C. m/Bianchi hylster, Wolf Borger håndlaget jaktkniv Mod.CD11 i 440B stål.
Tlf.: (02) 73 95 44
Tlf.: (03) 88 59 31 e. 1800.

Kjøpes: Nord.Våpenforum 2/86, 4/86, 9, 10. Hagle Voere/Anschütz 9mm, evt. Star .410.
Tlf.: (067) 23 022 linje 762.

Selges: Lyman 600 hylsetrommel kr. 600, Gun Guard koffert for 4 våpen kr. 250, Lyman H&I die 310 kr. 100, deler til Colt/Wilson baksikte kr. 300, Barret Mag Guide kr. 200, fjærhus nettskåret kr. 100, NEI to hull tang 45-207BB m/top punch kr. 375.
Nakken,
Tlf.: (071) 25 642.

Selges: Bushnell Compact skivekikk. 10-30x med trefot kr. 1.700, S&W M19 357Mag. 4" kr. 1.500, Krieghof Triumph drilling 20-20-6,5x57R 55cm løp S&B 1 1/4-4 i svingmont. kr. 48.000, spesiell enkeltskudd salongrifle DNL Frase kasse, Kongsberg løp, Leupold 4x, comp. demper kr. 6.500.
Tlf.: (03) 88 64 69 kveld.

Har Husqvarna pistol m/nr. 31900 på ramme og nr. 31933 på sleide. Ønsker å komme i kontakt med eier av pistol med tilsvarende nummer for bytte.

Selges: Thompson MP, H&K G3, ammo i .30US, Krag rekr., Krag 1917-45, pakker papiromviklet m/snor, esker .32 Long Colt og 7,65P.
Tlf.: (081) 38 234 0830-1700.

● NATO

► Fortsatt fra side 26

ginalladningen. Dette kommer sannsynligvis av at den stive deleveggen i kula både yter mer motstand i pipa, og gjør kula lengre.)

Som ein kan sjå er det stor skilnad på dei forskjellige Nato-lot'ane, men to av dei - 28RA73 og 13RA86 - gav rimeleg god presisjon i alle 3 riflene. Dei to lot'ane med 150 grs Matchking sett inn i staden for Nato-kula gav god presisjon - god konkurranse-presisjon.

Et ferskt bevis

Den siste veka har eg testa ein ny mantelfjerner, Robla Solo, og KV M85'en har fått sin rikelege del av Solo'en. Den har og fått nytt sikte sidan eg skaut presisjonstesten i tabellen. Med reint løp og ypperlege skyteforhold i formiddag tok eg 10 patroner med 9RA78/150 grs Matchking og 10 med 8RA81/150 grs Matchking, og skaut to 5-skots seriar med kvar på 100 m - gjennomsnitt 14 og 11 mm!

Ein må vel seie at både eg og mauseren hadde ein god dag, og at Matchking rett i Nato er presist nok til det meste. Eg meiner fortsatt at rein Nato-ammo ikkje er presis nok til konkurransebruk. Det får vere nok med min "egenspredning" om eg ikkje skal bekymre meg om ammoens egenspredning og.

De fleste typer
hylser på lager!

Ønsker å kjøpe boxer-hylser

HYLSESPESIALISTEN

Jan Sverre Svendsen
Myrvanggt. 24
3900 Porsgrunn
Tlf. (03) 51 14 68

● LAKELANDER

► Fortsatt fra side 32

modellen foreligger allerede i prototype; en Battue-modell med "grise-skinne" og lyskorn beregnet på det franske marked; interessant som hundeførerbrøse til norsk elgjakt også. Kongsberg arbeider seriøst med det utenlandske markedet, de hadde aldri satt i gang produksjon av ei helt ny jaktrifle kun for det norske markedet.

Det gjenspeiler seg også i det planlagte kaliberutvalget. Jeg kunne f.eks. godt tenke meg å prøve en Kongsberg Lakelander i den mest populære tyske jaktpatronen - 7x64. Thor Treider fryder seg sikkert når han leser det, for den er hans favorittkaliber til all-round bruk (se VJ nr. 3/90). Samme all-round egenskaper finner vi i .270 Winchester, men det er et kaliber jeg har fra før. Eller en 9,3x62 til elgjakta? En .338 Winchester, kanskje - eller noe så vanlig som en .30-06? Vi får se!

POST

► Fortsatt fra side 7

dem med et grain eller to.
Hvilken patron du velger av 6 mm eller .243 er helt og holdent en smakssak; de ligger i samme ytelsesområde, med et visst overtak for 6 mm. Den mest kurante av dem er .243 Win, og det er nok det mest fornuftige valget. Du som er hjemmelader er kanskje mest fristet til å ta 6 mm Rem., men hylser kan være vanskelig å få tak i.
Svein Solli

207431

NYHET!

LAKELANDER

389 Jaktrifle

Norskprodusert jaktrifle fra NFT,
Kongsberg.

Viste du av det fremdeles produseres nye håndvåpen på Kongsberg?

Jo, vi har startet produksjon av et nytt våpensystem som har fått betegnelsen Lakelander 389.

Våpensystemet produseres på lisens fra Landtech Holding AB.

For første gang siden 1940 blir det serieprodusert låsekasser for repetergevær i Norge.

Våpenet produseres i følgende utgaver og kalibre:

JAKT, STANDARD OG DE LUXE:

Pipelengde 580 mm.

243 Win.	fra august 1991
6,5 x 55	på lager
270 Win.	på lager
7 x 64	på lager
308 Win.	på lager
30-06	på lager
9,3 x 62	fra august 1991

JAKT, CLASSIC:

Pipelengde 580 mm.

243 Win.	fra august 1991
6,5 x 55	fra august 1991
270 Win.	fra august 1991
7 x 64	fra august 1991
308 Win.	fra august 1991
30-06	fra august 1991
9,3 x 62	fra august 1991

AFFUT, STANDARD OG DE LUXE:

Pipelengde 550 mm.

7 x 64	fra juni 1991
--------	---------------

BATTUE, STANDARD OG DE LUXE:

Pipelengde 550 mm

7 x 64	fra juni 1991
--------	---------------

SPORTER:

6,5 x 55	fra august 1991
308 Win.	fra august 1991

Våpenet selges gjennom autoriserte våpenforhandlere over hele Norge.

Vi produserer fremdeles også skarpskytter M67 og elgbanerifle M85E bygget på Mauser M98 låsekasser, samt jaktrifle M83S bygget på G33/40 låsekasser.

Norsk Forsvarsteknologi as
Postboks 1003,
3601 Kongsberg

Bestillingstlf. (03) 73 93 07